

ICKE-MEDLEMSLÄNDER

Om en risk identifieras i en livsmedels- eller foderprodukt som kom ifrån, eller exporterades till, ett land utan RASFF-medlemskap, informerar Europakommissionen det aktuella landet om det inträffade. På så sätt kan detta land vidta korrigerande åtgärder och därmed undvika samma problem i framtiden. Det kan exempelvis ta bort ett företag från listan över de företag som uppfyller EU-lagstiftningens samtliga krav och som tillåts exportera till EU.

När mottagna garantier inte är tillräckliga, eller då omedelbara åtgärder är nödvändiga, kan ett beslut om att vidta åtgärder som t ex importförbud eller systematisk kontroll vid EU:s gränser tas.

INTERNATIONELLT SAMARBETE

Europakommissionen och RASFF arbetar dessutom tillsammans med WHO:s (World Health Organization) varningssystem INFOSAN (International Food Safety Authorities Network (Internationella nätverket för livsmedelskontrollerande myndigheter)). Detta nätverk består av kontakter eller nationella samlingspunkter i över 160 medlemsländer, som får information i form av INFOSAN-meddelanden från WHO om frågor som rör livsmedelssäkerhet. Dessa skickas sedan vidare till de relevanta departementen i respektive länder. RASFF arbetar tillsammans med INFOSAN och de två delar med sig av information på en fall-till-fall basis.

RASFF I ARBETE: ETT EXEMPEL

Vid de irländska myndigheternas rutinkontroll av att antal föroreningar i livsmedelskedjan i slutet av 2008, upptäcktes mycket höga nivåer av dioxiner i griskött från Irland; ungefär 100 gånger högre värden än EU:s maximala nivå. Utredningar startades omedelbart för att fastställa dioxinnivåerna och för att identifiera en eventuell föroreningskälla. Dioxiner har ingen direkt effekt på människors hälsa, men kan orsaka problem om de tas upp av kroppen i höga halter under längre perioder.

Den irländska kontaktpunkten informerade Europakommissionen via RASFF den 5 december 2008 om föroreningsincidenten. Kommissionen skickade ut ett varningsmeddelande till alla medlemmar. Man identifierade källan som förorenat ströbröd producerat av bageriavfall, och bevisen pekade mot att problemen med förorening troligtvis startade i september 2008. De irländska myndigheterna tog inga risker utan inledde en omfattande återkallning av allt irländskt fläskkött som producerats sedan den 1 september 2008.

På mindre än två veckor mottogs fler än 100 uppföljningsmeddelanden från sökandet efter produkterna, från rått kött till bearbetade produkter innehållande irländskt fläskkött som en av flera ingredienser. Det omfattade så många som 54 länder av vilka 27 länder var RASFF-medlemmar. Tack vare RASFF kunde dessa länder vidta omedelbara åtgärder och leta upp och återkalla fläskkött och bearbetade produkter som möjligen kunde vara dioxinförorenade, innan de konsumerades.

MER INFORMATION FINNS PÅ:
<http://ec.europa.eu/rasff>

Snabbt varningssystem för livsmedels- och fodersäkerhet (RASFF)

ND-78-09-767-SV-D

 RASFF ec.europa.eu/rasff

INLEDNING

Det kommer inte som någon överraskning att konsumenterna vill veta om deras mat är säker att äta eller inte. Livsmedels- och fodersäkerhet är en viktig offentlig fråga. EU har en av **världens högsta standarder för livsmedelssäkerhet** – mycket tack vare de bestämda EU-lagar som införts, vilka försäkrar konsumenterna om säkra livsmedel och foder. Ett viktigt verktyg som används för att snabbt kunna reagera på livsmedels- och foderincidenter är **RASFF – det snabba varningssystemet för livsmedels- och fodersäkerhet (Rapid Alert System for Food and Feed)**.

Tack vare RASFF kan information snabbt och effektivt förmedlas mellan Europakommissionen, medlemsstaternas kontrollmyndigheter för livsmedel och foder, samt andra organisationer, när en hälsorisk identifierats. På detta sätt kan länder agera snabbt och väl koordinerat för att **avstyra livsmedelsmässiga hälsorisker som kan skada konsumenterna**.

Alla de 27 EU-medlemsländerna är medlemmar i RASFF tillsammans med Europakommissionen och Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet (EFSA). Island, Liechtenstein och Norge är också medlemmar i RASFF.

HUR FUNGERAR RASFF?

Systemet är uppbyggt av kontaktpunkter inom alla RASFF-medlemsländer, medlemsorganisationer och Europakommissionen, som utbyter information om eventuella hälsorisker med varandra. Det finns en dygnet-runt-tjänst som garanterar att brådskande meddelanden skickas, tas emot och besvaras på kortast möjliga tid.

Skicka ett meddelande

I enlighet med bilden nedan måste en RASFF-medlem som har information om en allvarlig hälsorisk gällande livsmedel eller foder, omedelbart kontakta Europakommissionen med hjälp av RASFF-systemet. Europakommissionen informerar sedan de andra medlemmarna omedelbart för vidtagande av lämpliga åtgärder. Detta kan innebära att en produkt dras tillbaka eller återkallas från marknaden för att skydda konsumenternas hälsa.

All inkommande information utvärderas av kommissionen och skickas vidare till alla RASFF-medlemmar via något av de fyra kommunikationssätten.

Fyra kommunikationssätt

- 1. Varningsmeddelanden** skickas när livsmedel eller foder som utgör en allvarlig risk redan finns ute för försäljning till konsumenter och när snabba åtgärder måste vidtas.

- 2. Informationsmeddelanden** används i samma situation, men då de övriga medlemmarna inte behöver vidta snabba åtgärder eftersom produkten inte nått marknaden, eller då risken inte bedöms vara allvarlig.

- 3. Gränsavslag** gäller livsmedels- och fodersändningar som testats och fått avslag vid EU:s (och EEA:s) yttre gränser när en hälsorisk identifierats.

- 4. All information** som gäller livsmedels- och foderprodukters säkerhet och som inte förmedlats som varnings- eller informationsmeddelanden, utan som bedöms vara intressant för kontrollmyndigheterna, skickas till medlemmarna under rubriken **Nyheter**.

Vad händer sedan?

Medlemmarna vidtar åtgärder i enlighet med den typ av meddelande de fått, och informerar kommissionen omedelbart om vilka åtgärder man vidtagit. De kan exempelvis dra tillbaka eller återkalla produkten från marknaden.

Gränsavslag skickas dessutom till alla gränsstationer, d.v.s. alla 27 EU-medlemsstaterna, Island, Liechtenstein, Norge och Schweiz. Detta försäkrar om att den produkt som fått avslag inte kommer tillbaka in i EU via en annan gränsstation.

Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet (EFSA)

EFSA:s roll är att utvärdera och förmedla information om de risker som kopplas till livsmedelskedjan. Den publicerar vetenskapliga utlåtanden och råd för att stötta Europakommissionen och EU-medlemsländerna när dessa ska ta effektiva och tidsmässigt lämpliga beslut om de åtgärder som bör vidtas för att skydda konsumenterna.

